Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-04-03

RS 2019-0374

Regionstyrelsen

Resurssättning för programmet framtidens vårdinformationsmiljö (FVM)

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Förslag på resurssättning för programmet framtidens vårdinformationsmiljö.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

IT-direktören ges i uppdrag att ingå avtal om interna resurser samt besluta om inköp av externa resurser för programmet Framtidens vårdinformationsmiljö under 2019 upp till ett maximalt värde av 190 miljoner kronor varav externa resurser till ett maximalt värde av 130 miljoner kronor.

Regionrådsberedningens motivering

Effektivt resursutnyttjande är en ständigt prioriterad fråga för regionstyrelsen. Hälso-och sjukvården i Region Stockholm uppvisar goda resultat, men behoven av innovation och verksamhetsutveckling är fortsatt stora då:

- *Utvecklingen i form av digitalisering och nya medicinska metoder går allt snabbare.*

- *Region Stockholm har svårigheter att rekrytera nya medarbetare, att behålla medarbetare och att på ett effektivt sätt använda arbetstid och kompetens hos befintliga medarbetare.*

- *Behovet av vård ökar i takt med att befolkningen blir äldre. Framtidens finansiering av välfärden och behovet av tid till patientmötet kräver en omställning av hälso- och sjukvården.*

Det krävs ett omfattande omställningsarbete för att möta framtida behov från vårdpersonal och patienter för att säkerställa en god, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård. Region Stockholms investering i Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) är en av de viktigaste förutsättningarna för att möta dessa krav.

Regionstyrelsen bedriver på uppdrag av regionfullmäktige ett program för anskaffning och införande av en ny vårdinformationsmiljö i Region Stockholm. FVM-programmet utgör en viktig del i realiseringen av intentionerna i Planen för framtidens hälso- och sjukvård om nätverkssjukvård och nya arbetssätt.

Den totala budgeten för FVM-programmet för åren 2019-2021 uppgår till 2200 miljoner kronor, varav 1600 miljoner kronor utgör investeringsbudget och 600 miljoner kronor utgör driftsbudget. För 2019 har programmet en driftbudget på 200 miljoner kronor. Driftbudgeten används primärt för bemanning av programmet, med såväl interna som externa resurser. Därtill används en mindre del av budgeten för lokaler, IT och andra omkostnader.

Medelsförbrukningen inom programmet ska även fortsatt redovisas samlat inom FVM. Regionstyrelsen ska regelbundet ges en samlad bild och uppföljning och prognos av drift- och investeringsmedel inom hela programmet samt att dessa medel används på det sätt som avses.

Under 2019 fokuserar programmet på upphandling av vårdinformationsmiljöns huvuddelar, vilka benämns vårdstödet respektive vårdkontinuitetsstödet. Parallellt med upphandlingsaktiviteterna kommer även nödvändiga förberedelser för implementeringsfasen att påbörjas i form av planering och bemanning samt etablering av drifts- och testmiljöer. Programmet arbetar också med att förbereda införande av de standardiserade dokumentationsprocesser och begrepp som vårdinformationsmiljön kräver. I enlighet med regionfullmäktiges budgetbeslut för 2019 inrättas nu lokala mottagningsorganisationer för FVM i hela den egenutförda vården i syfte att förbereda införandet.

Regionstyrelsen understryker vikten av att programmet i möjligaste mån ersätter externa resurser med interna när så är möjligt. Därför välkomnas den minskade andelen konsulter 2019 jämfört med 2018. Det är viktigt att

när så är möjligt bemanna med interna resurser, vilket redan görs genom en hög involvering av kliniskt verksam vårdpersonal såsom läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster och andra yrkeskategorier. Därtill involveras patienter liksom tjänstemän från berörda förvaltningar inom Region Stockholm där sådana resurser med tillräcklig erfarenhet kan frigöras från linjeverksamheten.

Arbetet med att begränsa och effektivisera användningen av konsulter inom Region Stockholm ska fortsätta. Konsulter ska begränsas till att användas för att kapa arbetstoppar eller som expertkompetens, för en begränsad tid, som inte finns i den egna organisationen. Stora och komplicerade investeringar som framtidens vårdinformationsmiljö och utbyggnad och upprustning av kollektivtrafiken är exempel på verksamheter där konsulter kan vara befogat.

Regionstyrelsen anser att Region Stockholm behöver planera för den kompetensväxling som programmet kommer att medföra, både i centrala förvaltningar och i den vårdnära verksamheten. Det är avgörande att både vårdgivare och IT-organisation bygger upp den interna kompetens som idag saknas, och strategiskt rekryterar den expertis som behövs för att driva den stora digitala omställning som hälso- och sjukvården nu befinner sig i. När behovet skiftar från att förvalta åldrande tekniska system till att aktivt driva den digitala omställningen av vårdens processer och arbetssätt krävs nya helt förmågor och kompetenser än tidigare.

Beslutet om att förändra och modernisera Region Stockholms samlade styrning och organisation av IT och digitalisering (LS 2018-0197) är också en del i förberedelsearbetet för FVM, där inte bara vårdverksamheten behöver vara redo för en stor omställning, utan även den digitala kompetensen behöver stärkas betydligt i hela organisationen.

Enligt regionfullmäktiges budgetbeslut för 2019 ska inrättandet av en regional digital omställningsfond undersökas. En sådan fond skulle kunna stödja vårdgivarna vid införandet av FVM och andra digitala vårdtjänster, och göra hälso- och sjukvården bättre rustad att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius Anna Starbrink

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Projektkontor
Åsa Kullberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-03-19

RS 2019-0374

Regionstyrelsen

Resurssättning för programmet framtidens vårdinformationsmiljö (FVM)

Ärendebeskrivning
Förslag på resurssättning för programmet framtidens vårdinformationsmiljö.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> IT-direktören ges i uppdrag att ingå avtal om interna resurser samt besluta om inköp av externa resurser för programmet Framtidens vårdinformationsmiljö under 2019 upp till ett maximalt värde av 190 miljoner kronor varav externa resurser till ett maximalt värde av 130 miljoner kronor.

Förvaltningens förslag och motivering
Sammanfattning
Regionstyrelsen bedriver på uppdrag av landstingsfullmäktige ett program för anskaffning och införande av en ny vårdinformationsmiljö i Region Stockholm (Genomförandebeslut för investeringsobjekt Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, LS 2017–0753). Beslut om upphandling togs under 2017 (Beslut om upphandling av vårdstöd och vårdkontinuitets-stöd för Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, LS 2017–1309).

Under 2019 ska upphandlingen av vårdinformationsmiljöns huvuddelar, vårdstödet och vårdkontinuitetsstödet, slutföras. Därutöver kommer programmet arbeta med planering samt förutsättningar för en smidig och snabb implementeringsfas.

Programmet har en driftbudget om 200 miljoner kronor för 2019. Den primära kostnaden i programmet är bemanning. I ärendet föreslås att regiondirektören ges befogenhet att ingå avtal om interna resurser och besluta om inköp av externa resurser för programmets behov under 2019, inom ramen för programmets driftbudget. Kostnaden för externa resurser får uppgå till maximalt 130 miljoner kronor.

Bakgrund
Regionstyrelsen bedriver på uppdrag av landstingsfullmäktige ett program för anskaffning och införande av en ny vårdinformationsmiljö i Region Stockholm (Genomförandebeslut för investeringsobjekt Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, LS 2017–0753). Beslut om upphandling togs under 2017 (Beslut om upphandling av vårdstöd och vårdkontinuitets-stöd för Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, LS 2017–1309).

Investeringen i Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) är en viktig del i realiseringen av framtidsplanens intentioner om nätverkssjukvård och nya arbetssätt för Region Stockholm. Total budget för FVM är 2 200 miljoner kronor, varav 1 600 miljoner kronor utgör investeringsbudget och 600 miljoner kronor utgör driftsbudget för åren 2019-2021. För 2019 har programmet en driftbudget på 200 miljoner kronor. Driftbudgeten används primärt för bemanning av programmet med såväl interna som externa resurser men används också till en mindre del för lokaler, it och andra omkostnader.

Under 2018 har programmet etablerats och en programorganisation bestående av en programledning och ett antal projekt har skapats. Beslut om inköp av externa resurser till programmet har tidigare beslutats av landstingsdirektören och för inledningen av 2019 av hälso- och sjukvårdsdirektören. För att säkerställa ett sammanhållet genomförande av framtidens vårdinformationsmiljö beslutade regionfullmäktige den 12 mars 2019 att anslag för driftskostnader motsvarande 200 miljoner kronor per år 2019-2021 flyttas från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen (LS 2018-1179). Regiondirektören har en väsentligt lägre delegation för inköp än hälso- och sjukvårdsdirektören och än vad som tidigare var fallet för landstingsdirektören. Regionstyrelsen behöver därför från och med 2019 ta beslut om att ingå avtal om interna resurser samt för inköp av de externa resurser som krävs för programmets genomförande.

Under 2019 fokuserar programmet på upphandling av vårdinformationsmiljöns huvuddelar det så kallade vårdstödet samt vårdkontinuitetsstödet. Parallellt med upphandlingsaktiviteterna kommer

även nödvändiga förberedelser för implementeringsfasen att påbörjas i form av planering och bemanning samt etablering av drifts- och testmiljöer. Programmet arbetar också med att förbereda införande av standardiserade processer och begrepp som vårdinformationsmiljö kräver.

En översikt över bemanning av programmet 2018 och en prognos över resursbehovet för 2019 framgår av tabellen nedan.

FTE=Full Time Equivalents,	Genomsnittstal för 2018		Genomsnittstal för 2019*	
dvs Helårsresurser	Antal FTE	Andel externa	Antal FTE	Andel externa
Programledning	13	30%	12	30%
Verksamhetskrav & Design	30	43%	25	35%
Arkitektur & Teknik	11	35%	11	35%
Upphandling & Juridik	19	88%	19	88%
Implementation	10	56%	17	48%
Förvaltning och drift	2	47%	9	18%
Transformation	6	40%	4	0%
Totalt	**91**	**50%**	**97**	**44%**

*Projekten inom programmet kommer ändras under året och totalt antal FTE och extern andel kan behöva ändras

Tabellen utgår från nuvarande programstruktur. Indelningen i delprojekt kan komma att förändras när programmet går in i nästa fas. Programmet arbetar löpande med att ersätta externa resurser med interna där så är möjligt, vilket bland annat leder till en lägre andel externa resurser 2019 jämfört med 2018.

Roller som i hög grad bemannas med interna resurser är vårdnära kompetenser såsom läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster och andra yrkeskategorier från Region Stockholms vårdgivare. Därutöver används specialister inom upphandling, it med mera där Region Stockholm kan frigöra sådana kompetenser med tillräcklig erfarenhet inom linjen.

Externa resurser används av programmet där det behövs expertis och spetskompetens med inriktning mot exempelvis upphandling och juridik, informatik, it-arkitektur, ledning av stora it-implementationer och förändringsledning. Bland de externa resurserna finns bland annat projektledare och experter med tidigare erfarenhet av stora systemupphandlingar och införande av vårdinformationsmiljöer. Därutöver används externa resurser i andra roller för att komplettera programmet där Region Stockholms inte har tillräcklig egen kapacitet för att bemanna programmet.

Interna resurser lånas in från nämnder och bolag med principen att programmet ersätter den utlånande verksamheten för individens lönekostnad. Användningen av externa resurser baseras på befintliga avropsavtal i enlighet med Region Stockholms upphandlade ramavtal. Det kan bli aktuellt med ytterligare avrop genom förnyad konkurrensutsättning enligt ramavtalen. De ramavtal som är aktuella är i huvudsak konsulttjänster inom strategi och management, juridiska tjänster, ekonomiska och finansiella samt resurskonsulttjänster.

Överväganden
Region Stockholm genomför sällan den typ av stora systeminvesteringsprojekt som programmet FVM utgör. Det innebär att det varken är möjligt eller lämpligt att anställa alla typer av kompetens som behövs för att driva programmet. För att säkerställa ett framgångsrikt genomförande krävs expertis med erfarenhet av program av liknande art och omfattning. Det krävs också mer resurser än vad som är fallet i det löpande förvaltningsarbetet. I regionrevisorernas granskning av programmet FVM visar regionrevisorerna förståelse för detta och uttrycker att programmets komplexitet och behov av att säkra tillgång till kompetens motiverar konsultanvändning. (Projektrapport 9/2018 - Framtidens vårdinformationsmiljö-Förutsättningar för it och verksamhetsutveckling.)

Regionsledningskontoret gör bedömningen att det finns stora risker med att inte tillsätta de resurser som programmet har planerat för. Om Region Stockholm inte bemannar med rätt typer av expertis för genomförandet riskerar resultatet av programmet att bli sämre än vad som annars skulle vara fallet. Med hänsyn till att upphandlingen avser ett av Region Stocholms mest betydelsefulla kärnsystem som förväntas vara i drift under lång tid bedöms den föreslagna bemanningen vara försvarlig. Bedömningen förstärks av att komplexiteten i det aktuella programmet är väsentligt större än vad som är fallet i ett genomsnittligt administrativt it-projekt. Regionledningskontorets rekommendation är därför att regiondirektören ges befogenhet att genomföra den föreslagna bemanningen av programmet och ingå avtal för interna resurser samt inköp av externa resurser.

Ekonomiska konsekvenser
Den planerade resurssättningen medför ersättning för externa resurser till ett värde av maximalt 130 miljoner kronor. Därutöver prognostiseras ersättning för interna resurser uppgå till 60 miljoner kronor. Den planerade bemanning som beskrivs i ärendet ryms inom den driftbudget som regionfullmäktige har beslutat för programmet FVM.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Stefan Schildt
It-direktör

Beslutsexpediering:
Akt

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-03-19